

מוסף "ידיעות אחרונות" לטיול תיור ותחבורה

קו חדש לגרמניה — עמ' 2

פסח בנחניה — עמ' 3

מסטיבל אקס — עמ' 7

טובדים' עליך במוסך? — עמ' 9

יום ב' • יב ניסן תשמ"ד • 21.4.86 • מס' 30

מיכרשיות מעייטות על
אגם אלסטר בהמבורג.
ומופעי הדחוב מתחילים.
עוד מעט קץ (עמ' 2) *וימיר*

פארק התנינים בגני-חמח (עמ' 6)

כ ב צ ע

אשראי עם תדיראן

מוצרי איכות ב-3 תשלומים ללא ריבית

באמצעות כל כרטיסי האשראי

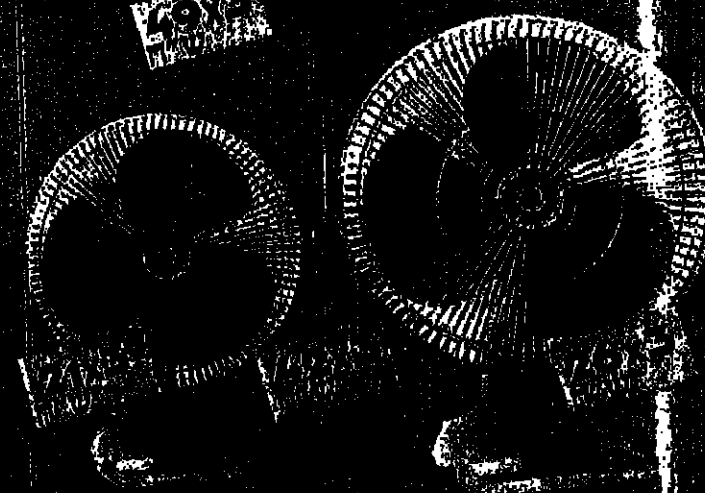
צלצל 03-7511235 ומוצר האיכות בביתך!

טוין וימום כפול
חמי-נח שני תדיראן

תדיראן E-603

מאורר י"א
טלסקופי + טיימר

מאורר-תדיראן

מרבית קפה ואספרסו טימוס

מוסטר אובן אסמור

גופור חום טימוס

סם מופסקים ובתי-תקע
עול תדיראן (16 יחידות)

כל תמורה בגובה 100 ש"ח

תדיראן
שיווק ושירותים

התמחות 24 שעות היממה
03-7511235

מלך מלך

סודות מן המוסך

להיות מוסכניק: לא בריוק
התגשמות חלומה של האמא
היהודיה • ובכל זאת, גם
הדוקטור וגם העו"ד נזקקים
לשירותיו • בעל הסרכל
הכחול, הגוון מתחת
למכוניתך, יודע לספר על
דמותו האמיתית של הנהג
הישראלי, כמו זה המגיע
למוסך למרות שהבעיה
היחידה עם המכונית היא
שמיכל הדלק שלה ריק

מאת אשר וטורי

ל להיות מוסכניק מעולם לא היה מקצוע עליו חלמה האמא היהודיה עבור. הבן חשקן אפילו שהשיגו הכי גדול שלו הם מכונית הצעצוע שקנו לו ליום הולדתו. היא הלכה בגדול על רגליה עם תואר דוקטור צמוד ללש המושפעת, או לפחות עורר רצון חד לשון שיביא מובטח, או למשפחה שמאחוריה. אבל במציאות צץ ענני של מכוניות מחדר רכב, צבאים וחשמלאים, שאי אפשר לתאר מה היינו עושים בלעדיהם.

איוור המוסכנים של תל אביב נמצא בשטח שכין הכביש המהיר לירושלים, בית הקולנוע

בידיקת המנוע חסודי. ירידה משמעותית במספר הלקוחות (צילום: עדנה בריזומי)

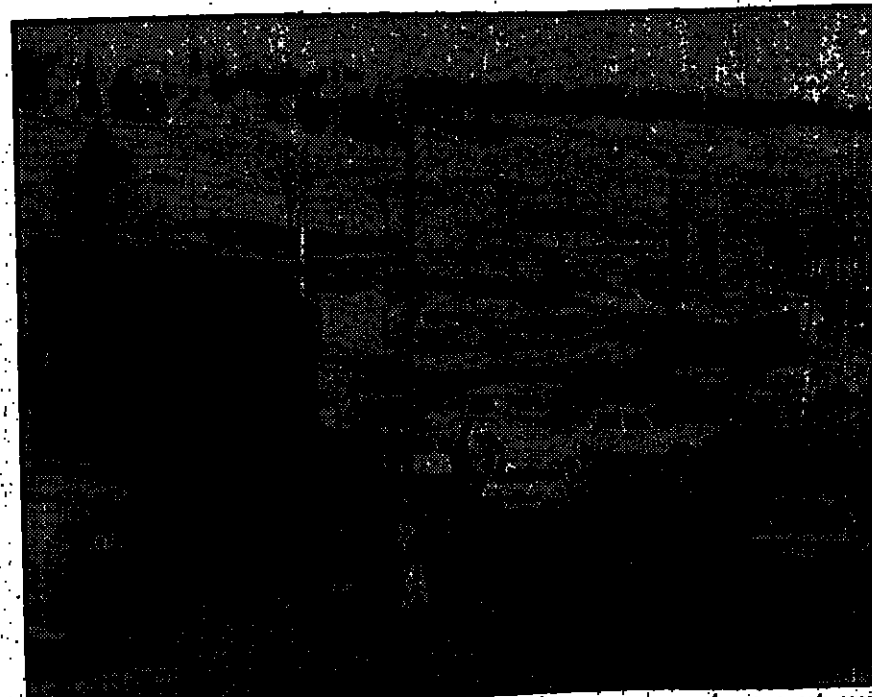
כמה עצות-ייסוד

מה היית מציע לנהג הישראלי שנתקע בדרך, בדרך אם כל חושי החושל מחוברים כמו שצריך וראי שיש לך מספיק בנזין במיכל ושליחתה על דיושנת הנו אכן מבטיחה הספקת בנזין למנוע. גור כראי לחמור רכב משיש של אין ברירה, לאחר שטילמנה למוסכניק חקבע המכונית, אומר אלבטס תורדו. באופן כללי לא אהבתי המוסכניקים של איוור קרוב המסגר והתראית ולספר על חוויות מקצועיות וכל האוהו כפינסק ועם המרכה גם בשאלות חסניות, חשוד בעיניהם כסוכן לא קרא של מט חוכמנו. אנהנו לא יודעים מי אלה ומה אלה, אז למח לנו להסתבר? אומר משוחא מאחד ממוסכני "מרדכי" באיוור.

מס הכנסה הוא מילח כמעט גסה באיוור המוסכנים, במיוחד לאור סכומי הכסף הגדולים והמגנלגלים שם בין תיקון אחד למישנה. לרובם חשודים: יעריפו בעלי המוסכנים: לחפור בעיות מיתורות ולתת קבלה רשומה כחוק עבור כל תיקון. באופן רשמי על פי תעודת סבוב העסקה על ידי איוור המוסכנים. אבל במציאות חתולאבית, מה שקובע שם הוא זמן השוק של הן ומה מידת התכרות שלק עם בעל המוסך, שג המכונית, טיב התיקון, המוטיבין והסבירות שתחזור שנית למסך.

מקום עם יחס אישי

רמי פריי, ממוסך. לפי, ממליץ לברר בין כמה בעלי מקצוע התחמיתם בתיקון ממוסך, בטר תיגש לתקן את מכוניתך. כפי שחש אומר, עלול לא הפנה לגרואן תיאון ותיקן ברבר. הוא גם ממליץ לעבור עם מוסך קבוע, רמי מוסך כוח שיש בו תחת קורת גג אחת בעלי מקצוע שונים בעתות תיקון כל יומם. ב"מקום כזה יוכלו המכונית מוסך קטן, למח - במקום כזה יוכלו המכונית

בואדי ג'ון בירושלים. מחירים וזלים בעשרות אחוזים (צילום: זאב 77)

תחבורה

כאב-ראש למשטרה

מכונאים פרטיים כאלה, מתווכים כאב ראש למשטרות רבות, אין להם ציור מתאים ולרובם אין כלל כוונה לתקן את מכוניתם, מוהירים קציני משטרה. יש מכונאים-חוכמים, שמתגנבים לתקן את מכוניותיהם של השכנים וקווי המשפחה. הם מתחילים להתעסק במכונית, מפרקים אותה, אחרי זמן מה, מתברר שאינם יודעים להחזיר את החלקים למקומם, למעמים הרים הוא מחלחל, כשהם מברייגים ומחברים חלקים מסוימים למקום לא-נכון. בקלספורניה, שבה יש יותר מכוניות מאשר בכל מדינה אחרת בארה"ב, מביאים תלונות נגד מוסכים וגוונים שירותי רכב ללשכה לענייני חקונו רכב. ב-1983 התקבלו 35 אלף תלונות שמתוכן, 18 אלף נמצאו מוצדקות. הוצאו 4928 מכתבי אזהרה, 77 האשמות נזק ומעשרה מכונאים נשלל רשיון העסק.

אולי אין בכלל תקלה

מספר עצות מובות כיצר להימנע מכך ש"יקרעו" אותך, בעת תיקון מכוניתך:

- מסור למכונאי את כל הפרטים על חקלה - אל תייעץ לו מה, לדעתך, צריך לעשות. "תאר את הקליקל, אל תגיד אזה חלק בקירבוראטור צריך להחליף", אומר המומחה.
- בתחנת דלק שאינך מכיר, הישאר ליד המכונית והשנה על כל תנועה של העובר.
- דרוש הערכת מחיר בכתב, ותבקש שאם במהלך העבודה, מתברר שהסכום גבוה יותר, שיתקשר אליך ויודיע לך הימנע מהתפועות.
- חשוב עממיים לפני שאתה מכניס את הרכב למסור? אולי אין בכלל תקלה?
- לפני תיקון רציני, התייעץ עם אירגון צרכנים מוכר, וברר את המוטיבין של המוסך שאליו אתה עומד לפנות.
- כדי להיות בטוח, שאכן החליפו את החלקים הישנים, דרוש אותם בחזרה.
- ברור לפני צאתך לנסיעה ארוכה את הגורם המאורר, מערכת המיזוג, מצב המגניט, שמן מים דלק.
- במוסך, אל תתחמך על שום סוסס לפני ביצוע העבודה.

אירגוני הצרכנים נטלו על עצמם, להמליץ בפני הלקוחות על מוסכים שונים. בעל מוסך כזה חייב לננות על מספר תנאים, כדי שיוכל להצני תעורה המהות אותו כבעל עסק מהימן. ארגון בעלי הרכב הארה"ב עורך קורסים מחירים בדרים, וכו מדיניות נהגים לוחות תקלות והלפוח וקלות לתקון, לפני שהם לוקחים את ריכסם למסך.

עם זאת, חותרים ומוגשים כל אירגוני הצרכנים, כי תורב הגדול של המכוניות, בעלי המוסכים ותחנות השירות הגוונים, מירת התייחסות הנדרשת יהיה כענף המוסכנים, מציאות בהדרגה את כל החלטותיהם מתקצרות. היום יש צורך בירור רב כדי להישרד בקסדוק. הם אף מציגים בסיסוף, כל מספר התלונות על רמאלות הונאה וירד במשך השנים.

הבעיה לעתנו איננה בכלל מקצוע עכרייני, הבעיה הבעיה הבעיה הבעיה בכלל מקצוע יעילים ומהימנים, שמסוגלים לבצע תיקונים יקרים בכלי רכב מתחכמים, ואומרים, במודיעון המכוניות של קליפורניה.

עם זאת, מומחי רכב אמרים, כי הדרך הטובה ביותר להימנע מהונאה חיונית היא לעשות את התיקונים בעצמך. ככל שחבר יותר את ריכסך ותוכן כיצר הוא פועל, כך תפתח תולדות כביסודיו, כביכול, של אדם אחר.

(שורות וי.א.א. אגד ווילי ריפורט, מיוחד ליריעות אורינוא)

ההיעצות מכונאים מתחת לרכב. יש גם מוסכים ישרים

אל תיתנו שיטבדו עליכם

מתי יצאתם בפעם האחרונה מהמוסך בהרגשה ש"עבדו" עליכם? גם לאמריקאים זה קורה, והם נותנים עצות כיצר לצאת בשלום ממיכצע תיקון המכונית, ולא ליפול ברישתם של מכונאים נוכלים • טוב במיוחד לימות התגים, כאשר נתקעים בדרך, הרחק מן המוסך המוכר

אבל הנהגים אינם יודעים, וסבורים שהייתם לעשות את הכיוון, כמו שהייתם לעשות כיוון מנוע. במכוניות החיישנות, אין צורך לעשות שיטול לעתים קרובות. יש דגמים שאפשר לנסוע בהם 20 אלף ק"מ, 30 אלף ק"מ ואף יותר, ללא שיטול יסודי. רוב הנהגים לא קוראים את ספר-המכונית בעת קניית הרכב, ולא מודעים לכך, בעלי המוסכים לא יעמידו אותם על עתונם, כאשר יביאו את המכונית לטיפול לאחר 15 אלף ק"מ.

אירגון צרכנים מסוים בארה"ב יא למאבק נגד יצרני המוסכים ומאיים, במקרה אחר, הבארו לאעל המוסכים מכונית, שבה היה קילקול מוצרי במערכת הבלמים. התיקון היה צריך לעלות 12 דולר. ללקוח אמרו במוסך כי יש להחליף את כל הצילינדר, תמורת 120 דולר.

באחת התביעות, טענה חברת פארסטון, כי אירגון הצרכנים חקמיר אותה במבחן לא הוגן וכי יתכן, שהיו טעויות בקביעת התקלה, עם זאת, הסכימה החברה לשלם 150 אלף דולר, בפשעה שהתקבלה מחוץ לכית המפסד.

החוקים שקטקט במקרים של הונאה נהגים, הגיעו למסקנה כי הקורבנות והחשבונו מנופס בסיומה של העבודה, לפני תשלום קרבו, לעתים יותר הכסות. כפי שיש אחת התלונות במשטרה, כי מכוניות לא תומרות אליה. התברר, כי שכן צוער הכסית לקחת את המכונית לטיפול, נבאותה תורגמו לבצע תיקונים יקרים בכלי רכב מתחכמים, ואומרים, במודיעון המכוניות של קליפורניה.

עם זאת, מומחי רכב אמרים, כי הדרך הטובה ביותר להימנע מהונאה חיונית היא לעשות את התיקונים בעצמך. ככל שחבר יותר את ריכסך ותוכן כיצר הוא פועל, כך תפתח תולדות כביסודיו, כביכול, של אדם אחר.

מנהיגים סבלים נגר צרבת בתוך נוזלי הגים באופק, מגיעת שעתה הגדולה של מכונאי רכב מתחכמים. ביד אחת הם מחזיקים במכור, ואת השנייה הם תוחכים עטק לחדר כיס של נהג המים.

כך לפחות קורה בארה"ב. כעוד שאצלנו חוששים אנשי כולבוסק, בשיתוף עם בעלי תחנות דלק, מתרלקים בעצמיהם על הלקוחות, הרי שבארצו של הדרו סם, מיעצים לבעלי המכוניות כיצר לא ליפול ברשתם של מכונאים נוכלים.

יש כאלה שנהגים לחתוך את הצמיגים, אחרי שצובעים חלקים ישנים ומציעים לך אותם כחדשים. גם תחכמים של תחנות נוזל חלקים, הן סיפור דומים על דליפה, מוכר.

אירגוני צרכנים בארה"ב מדיגשים, כי בעוד שמרבית מכונאי הרכב הם אנשים נהגים, הרי שנהגים היוצאים לטיפול ממוסך בריכסם בתקופת התגים חקיקה, צריכים להיזהר מפני מתחמים ופושטי עור.

גם בואדי ג'ון

התפקיד שממלאים מוסכי רחוב המסך בתל-אביב מפורז בירושלים ככמה אחוזים עד מחולטים בהם הוא ואדי ג'ון (מכניק - ונה נחל אונד, בו מרוכזים כמעט כל המוסכים הערים של ירושלים. למקום זה להמלצות ה"חשונים", קולח לרגל כל מי שרודח לחצות את עשרות אורוזים ממזרח תיקון המכונית, אם אין מוכן לעשות זאת בכסיתו, לעזא ל"ישמעאל חבשים שמבין לק הירק.

ואדי ג'ון אינו רק איוור מוסכי רכב, אלא שולם שלם המכילם כעורב גם בית דרוש של משקאות קלים, מתקני מכונות כביסה חודש של המוסטטים עם כבישתם בין המכוניות המקורקעות בדרך לבנות חירישות שלם ותוארי. מין תערובת מסוגית של מכונות, רחם כי הודעי באן שטי מעלים כחים.

איכרמים, אחד המוסכניקים הידועים במקום קובל שמה שקורה כיום בואדי ג'ון, חוקי מה שהיה פעם. יש איוור מוסכים יחיד בשכונת תלפיות, והוא יודעים מעריצים ללכת למסכים של יחידים, וערכים למוסכים של שריים, ששה כי באים אליו אולי רבע ממספר בעלי המכוניות שחולכים לתלפיות. את חודש שיש וזה חודש מעריצים בעדי הונאה, ולכן המצב שילד לא רוב פה.

כל מה את איו למוסכניקים של ואדי ג'ון סיבב לתולדות. כפי בשעות הבוקר, המוסכנות אשה למצא בעלי רכב הבאים לבקר המוסכים בואדי ג'ון בית ללחם האפילי ישראליים מאיוור תל-אביב

אם זה לא עוזר, כבר חיו מקרים שפועלים בתחנות דלק, "סייעו" לצמיגים בעזרת סכין שהחביאו בסולית-הנעל בעטו בעיסות קלות כצבוג, עד שבעל המכונית שנכנס, שאכן הגיע, חומן לחלחל את הצמיג חקוק.

גימיק נוסף, חביבו ינקיו חלק ישן צביעתו ומכירתו כחלק חילוף חוש. נהג אחר תבע מוסך למשפט, לאחר שגילה כי משאבת המים שהכניסו למנועו, הייתה אותה משאבת ישנה שהוציאו מפנה התיקן אותה, צבעו אותה מחדש והחזיקו אותה בחזרה. החשבה שהחוש היה עבור משאבת חדשה, במקרה אחר, החליפו מכונאים אף כל מערכת מיווג האוויר במכונית, כאשר כל שנדרש היה תחלפת חלק זעיר.

דוגמאות יש בשפע:

■ מוסכים שם סיגנו משמוש על חליטנסור, ומקבלים רית של שריפה

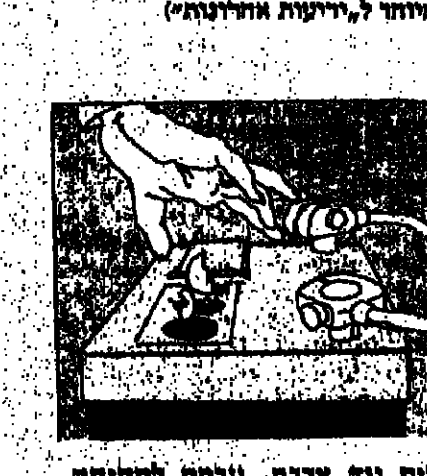
■ מתווכים נוזל על חלקים, ואומרים לנהג שיש דליפת שמנים

■ מנהיגים סבלים נגר צרבת בתוך נוזלי הגים באופק, מגיעת שעתה הגדולה של מכונאי רכב מתחכמים. ביד אחת הם מחזיקים במכור, ואת השנייה הם תוחכים עטק לחדר כיס של נהג המים.

כך לפחות קורה בארה"ב. כעוד שאצלנו חוששים אנשי כולבוסק, בשיתוף עם בעלי תחנות דלק, מתרלקים בעצמיהם על הלקוחות, הרי שבארצו של הדרו סם, מיעצים לבעלי המכוניות כיצר לא ליפול ברשתם של מכונאים נוכלים.

יש כאלה שנהגים לחתוך את הצמיגים, אחרי שצובעים חלקים ישנים ומציעים לך אותם כחדשים. גם תחכמים של תחנות נוזל חלקים, הן סיפור דומים על דליפה, מוכר.

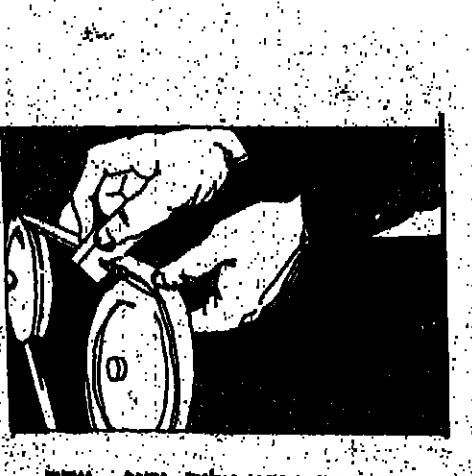
אירגוני צרכנים בארה"ב מדיגשים, כי בעוד שמרבית מכונאי הרכב הם אנשים נהגים, הרי שנהגים היוצאים לטיפול ממוסך בריכסם בתקופת התגים חקיקה, צריכים להיזהר מפני מתחמים ופושטי עור.

שבלות נגד צדבה, גורמת לחשיטה השוודת במבצר

טימיוחן שפן על בולם חידועים, ואי חת בשוח שיש דליפה במנועו

התך מחזי בשכין גילוח, והוא... אחת וקול לחזרת יומנו חדשה

שבלות נגד צדבה, גורמת לחשיטה השוודת במבצר

טימיוחן שפן על בולם חידועים, ואי חת בשוח שיש דליפה במנועו

התך מחזי בשכין גילוח, והוא... אחת וקול לחזרת יומנו חדשה

